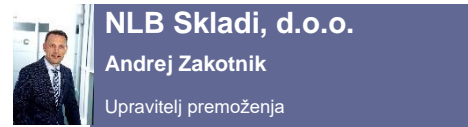

Borze v preteklem tednu

30. september 2024 – 4. oktober 2024, leto XVI, št. 41

Delniški trgi kljubujejo geopolitičnim pretresom

Kljub naraščajočim regionalnim konfliktom je pretekli teden tržna gibanja še vedno najbolj zaznamovala Kitajska s svojimi ukrepi za spodbuditev gospodarstva.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (27. 9. 2024 – 4. 10. 2024)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 4. 10. 2024)
Svet - MSCI World	+1,00%	+19,63%
ZDA - S&P 500	+2,02%	+23,03%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,78%	+11,46%
Japonska -Topix	-4,31%	+11,04%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+2,18%	+19,22%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Čeprav se je teden za borzne udeležence začel dokaj mirno, pa je v torek več kot 180 raket, ki jih je Iran izstrelil na Izrael, razburkalo dogajanje na kapitalskih trgih. Povečano geopolitično tveganje je najbolj vplivalo na rast cene nafte, ki se je v zadnjem tednu zvišala za kar 11 %. Dodatno se je v ZDA prav tako v torek nepričakovano začela stavka pristaniških delavcev. Preko teh pristanišč poteka kar polovica ameriške blagovne menjave in hitro so se pojavile ocene, da vsak dan stavke povzroči preko 4 milijarde dolarjev škode. Pogajalci so zavihali rokave in v četrtek je prišlo do dogovora, da se delavci vrnejo na delo, do sredine januarja pa naj bi sklenili nov dogovor. K umiritvi razmer na delniških trgih je pripomogla tudi objava, da je trg dela v ZDA septembru ustvaril preko 250 tisoč novih delovnih mest, kar je bistveno več od pričakovanih 140 tisoč. Pozitiven učinek je bil tudi na stopnjo brezposelnosti, ki se je znižala na 4,1 %. Po drugi strani pa je objava podatka o povprečni urni postavki, ki se je v septembru zvišala za 0,4 % (avgusta celo 0,5 %), vzbuja skrb, da inflacija vseeno še ni povsem pod nadzorom. Večji strah pred nadaljnjo eskalacijo konflikta med Izraelom in Iranom je poleg nafte vplival tudi na obveznice. Ameriške državne z ročnostjo od 2 do 10 let so vse zabeležile rast zahtevane donosnosti (cena se je pri tem znižala). Donosnost 10-letne ameriške državne obveznice se je v zadnjem tednu zvišala s 3,75 na 3,98 %.

Z oktobrom se začenjajo tudi objave o poslovanju podjetij za tretje četrtletje. Družba Nike je v tem obdobju preseгла pričakovanja analitikov glede dobička in rahlo zaostala za pričakovanimi prihodki, vendar je bilo poslovanje bistveno pod ravnmi preteklega leta. Delnica družbe je v letošnjem letu razočarala lastnike, saj se je vrednost znižala za 23,5 %. Družba prav tako ni objavila pričakovanih za naslednje leto, poleg tega pa je preložila še tradicionalni dan za vlagatelja. Na njem naj bi nove načrte in napoved poslovanja predstavil že novi direktor družbe. Vse omenjeno se je odrazilo tudi na ceni delnice, ki se je tako v tem tednu znižala za 6,4 %.

Tudi na evropske delniške trge je imela eskalacija razmer na Bližnjem vzhodu negativen vpliv. Širši delniški indeks Stoxx 600 je tako v zadnjem tednu izgubil 1,8 %. Temu je botrovala tudi objava vrednosti kompozitnega indeksa nabav managerjev za september, ki je kljub pozitivni reviziji znašala 49,6 in pomeni krčenje gospodarstva. Nekaj optimizma je vlagateljem sicer poskušala vlniti predsednica ECB, ga. Lagarde, ki je na zaslišanju pred evropskim parlamentom izjavila, da bo vodstvo centralne banke na naslednjem zasedanju v ozir vzelo zadnje podatke o stopnji inflacije. Ta je septembra znašala 1,8 %, kar je najnižja stopnja po aprilu 2021 in bi lahko pomenila tudi večje reze obrestnih mer. Vlagatelji evropskih dolžniških instrumentov so, sodeč po manj volatilnih cenah v primerjavi z ameriškimi, v zadnjem tednu bolj prepričani v reze, saj so cene ostale na podobnih nivojih kot predpretekli teden.

Na Japonskem je v zadnjem tednu Shigeru Ishiba postal novi predsednik vladajoče liberalne stranke in posledično tudi predsednik vlade. Ker je v preteklosti zagovarjal bolj ostra načela glede denarne politike, je delniški indeks Topix v zadnjem tednu izgubil 4,3 %. Povsem drugačna pa je slika na Kitajskem, kjer je MSCI China na krilih napovedanih spodbud v preteklem tednu nadaljeval z rastjo in v zadnjem tednu pridobil kar 13,5 %. V manj kot dveh tednih je tako indeks šel iz poraženca do letošnjega zmagovalca s kar 40 % rastjo, vključujoč izplačane dividende. O nujnosti napovedanih ukrepov na Kitajskem pa pričajo slabe makroekonomske objave. Vrednost indeksa nabav managerjev za industrijo se je sicer v primerjavi z avgustom (49,1) zvišala na 49,8, vendar je zgovornejši podatek, da je bila v obdobju po aprilu 2023 vrednost samo trikrat v območju ekspanzije. Tudi vrednost sorodnega kazalca, ki meri aktivnost v storitvenem delu, je pristala v območju krčenja in je najnižja v zadnjih 21 mesecih. Za nameček se je vrednost nepremičninskih poslov septembra znižala za kar 37,7% v primerjavi s predhodnim letom. Po tem, ko so tri največja kitajska mesta na podlagi državnih spodbud vpeljala olajšave pri nakupih prve in celo druge nepremičnine, pa se je izboljšal kazalec zaupanja vlagateljev.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.